

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 5. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Megerősödtek a diaszpóra és az anyaország kapcsolatai

Jelentősen hozzájárul a Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak tevékenysége ahhoz, hogy a diaszpóra magyarsága és az anyaország kapcsolatai az elmúlt években megerősödtek – értékelt Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztos. A miniszteri biztos a Kőrösi Csoma Sándor-program keretében Latin-Amerika, Ausztrália és Új-Zéland, valamint a Dél-afrikai Köztársaság magyar közösségeinél hét hónapon át szolgálatot teljesítő ösztöndíjasok hazatérése alkalmából tartott rendezvényen kiemelte: nagy út áll mögöttük, tavaly, amikor elindultak, még nem tudták, mi vár rájuk. Nagyon sok élménnyel, tapasztalattal gazdagodtak, helyben láthatták azt, amiről valójában szól a nemzetpolitika – mutatott rá. Kitért arra, hogy az ösztöndíjasok az anyaországtól, a Kárpát-medencétől legtávolabb lévő magyar közösségeknél jártak, nagyon sok olyan szervezettel, magyarral találkozhattak, akik vagy nagyon régen, vagy egyáltalán nem is járhattak itthon. Jó végigolvasni az ösztöndíjasok tevékenységéről szóló beszámolókat – folytatta Szilágyi Péter, aki kiemelte: sok helyen tudtak segíteni, és a diaszpóra magyarsága is érzi, hogy az anyaországgal egyre erősebb szállal kötődnek egymáshoz. 2010 előtt ez a kapcsolati háló még kevésbé volt erős, s az, hogy mostanra megerősödött, nagyban köszönhető az ösztöndíjasok munkájának – összegzett a miniszteri biztos. Szilágyi Péter azt kívánta, az ösztöndíjasok a jövőben a megszerzett tudást, tapasztalatokat kamatoztassák itthon és a határon túli közösségeknél egyaránt.

Százharmincöt évet kellett várni az egyház által engedélyezett magyar misére Csángóföldön

Engedélyezte a jászvásári római katolikus püspökség, hogy havi egy magyar misét tartsanak Bákóban. A döntés értelmében a Bákó főtere szomszédságában levő Szent Miklós plébániatemplomban minden hónap utolsó vasárnapján tartanak magyar misét. Amint Nyisztor Tinka, a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége (MCSMSZ) vallási ügyekért felelős vezetője az MTI-nek elmondta: a Jászvásári Püspökség 1884 óta íródó történetében először lehet majd tartani az egyházmegye területén, annak vezetése által elrendelt rendszeres magyar nyelvű miséket. A moldvai csángók magyar misézésre vonatkozó kéréseit mindeddig elutasította az egyházmegyét 1990 óta vezető Petru Gherghel jászvásári püspök. A püspök korábban kijelentette: csak akkor engedélyezi a magyar misét, ha megbizonyosodik róla, hogy a hívek legkevesebb két százaléka nem érti a román nyelvet. Nyisztor Tinka elmondta: a bákói magyar misét a csángó szövetség mellett tevékenykedő Petőfi-ösztöndíjas Boros Rezsőnek a kérésére hagyta jóvá a püspökség. A kérést a moldvai csángók hét szervezete is aláírta. A néprajzkutató felidézte: közel harminc éve küzdenek a magyar misék engedélyezéséért, és tervezi, hogy közzéteszi azt a két kötetet kitevő levelezést, amelyet a különböző egyházi elöljárókkal folytatott ez ügyben. A

vasárnap tartott első magyar misén zsúfolásig megtelt a bákói Szent Miklós plébániatemplom. Nyisztor Tinka az MTI-nek elmondta, igazi ünnepi hangulat uralkodott a templomban, amit az is jelzett, hogy 6-8 csángó faluból népviseletbe öltözve érkezett a hívek egy-egy csoportja. Hozzátette: az első magyar misét egyórás szentségimádás előzte meg, és már erre is majdnem megtelt a templom. A szentségimádás során többek között a keresztúti áhítatosságot imádkozták, melynek minden stációja után egy-egy magyar éneket énekeltek el. Az első magyar misét Ciobanu János nyugalmazott pap celebrálta, aki korábban a Bihar megyei Belényesen szolgált, és nyugdíjasként tért vissza szülőföldjére. Prédikációja központjába azt állította, hogy a híveknek a mindennapok során is példaértékű életet kell élniük.

Soltész Miklós: a pápa látogatása történelmi lehetőség az itt élő nemzetek megbékélésére

Soltész Miklós szerint Ferenc pápa június elsejére tervezett csíksomlyói látogatása történelmi lehetőség a térségben élő nemzetek egymásra találására, megbékélésére. A Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára Csíksomlyón beszélt erről a kegytemplom előtt csütörtök délután tartott sajtótájékoztatóján. Soltész Miklós arra buzdított, hogy minél többen jöjjenek el Csíksomlyóra Ferenc pápa látogatására. Úgy vélte: a látogatás támaszt nyújthat a kereszténység és a nemzetek megmaradásához. Az államtitkár közölte: a magyar kormány első lépésben 20 millió forint nagyságrendű támogatást nyújt az előkészületekhez. Hozzátette: hamarosan megkapják a csíksomlyói ferences szerzetesektől a támogatási igényt a pontos feladatmegjelölésekkel, és igyekeznek minél gyorsabban folyósítani a támogatást, hogy a szervezők elkezdhessék a munkát. Soltész Miklós a látogatás jelentőségét hangsúlyozva kiemelte: nem járt még pápa Erdélyben, Székelyföldön. Hozzátette: Ferenc pápát a román állam és a romániai egyházak képviselői hívták meg, de az egyházfő csak két erdélyi településen: Balázsfalván és Csíksomlyón fog szentmisét tartani. Újságírói kérdésre elmondta: volt már rá példa, hogy a hasonló események révén a többségi társadalmak, a többségi egyházak közelebb kerültek a kisebbségekhez. "Történelmi felelősségünk, hogy a sokfelé szakadt kereszténység, ahol lehet, egymásra találjon, és egymást erősítse" - jelentette ki.

Szili Katalin: Számunkra a haza a magyar nyelv

Szili Katalin szerint Kazinczy Ferenc olyan állócsillag, aki a maga tetteivel – a nyelvújítással, a színjátszás megújításával – járult hozzá, hogy mi elmondhatjuk: számunkra a haza a magyar nyelv. A határon túli autonómiaügyek egyeztetési eljárásaiban közreműködő miniszterelnöki megbízott kedden a romániai Érsemjénben beszélt erről, mielőtt a magyar kultúra napja alkalmából bemutatták a „Jót 's jól. Kazinczy Ferenc emlékezete” című filmet. A politikus azt mondta, „ott vagyunk otthon, ahol együtt

énekelhetjük a Himnuszt, ahol a nyelvünket használjuk, ahol a kultúránkat ápoljuk, a hagyományokat őrizzük, és ismerjük történelmünket”. Szili Katalin szavai szerint a 21. század elejére megélhetjük, hogy nincs határ számunkra. „Nincs határ, hiszen a kormány gazdasági támogatással, a kultúra támogatásával, az állampolgársággal, a választójoggal tette lehetővé azt, hogy igenis egyek vagyunk” – hangoztatta a miniszterelnöki megbízott, aki a „határtalan nemzeti együttlétet” nevezte az egyik legjelentősebb eredménynek.

Kelemen szerint az RMDSZ identitásának feladását jelentené az erdélyi magyar koalíció az EP-választásokon

Az RMDSZ kész együttműködni a Magyar Polgári Párttal (MPP) az európai parlamenti (EP) választásokon, de nem fogadja el az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) javaslatát, hogy alkossanak hárompárti választási koalíciót. Erről Kelemen Hunor RMDSZ-elnök beszélt pénteken Marosvásárhelyen, a szövetség kisparlamentjének tekintett Szövetségi Képviselők Tanácsa ülésének szünetében tartott sajtótájékoztatón. Az elnök újságírói kérdésre válaszolva kifejtette: a választási koalíció azt jelentené, hogy a szövetség feladja identitását. Kelemen Hunor kijelentette: azt tudják ajánlani az RMDSZ-szel versenyző pártoknak, hogy jöjjenek jelöltjeikkel az RMDSZ listájára. Az RMDSZ listája nyitva áll bárki számára” – jelentette ki. Hozzátette: a szövetség március elsejéig rangsorolja jelöltjeit. Azt tartotta reálisnak, hogy a Romániában 6,5 százalékot kitevő erdélyi magyarság két jelöltet juttasson az európai parlamentbe. Három jelölt bejuttatásához a magyarság jelöltlistájának a szavazatok 9,26 százalékát kellene megszereznie. létrehozni az EMNP javaslatára. Az RMDSZ elnöke kijelentette: egy erős Európához, fejlődő Erdélyhez és egy erős Kárpát-medencei magyar EP-képviselőhöz szeretne az RMDSZ hozzájárulni. Hozzátette: reményei szerint az Európai Néppárton belül a Kárpát-medencei magyar képviselőket tömörítő magyar frakció lesz a második legerősebb a német frakció után.

Márai-kiállítás nyílt Kassán

Márai Sándor egykori kassai lakóházában nyílt kiállítás az író emlékére kedden, a magyar kultúra napján. A tárlat a Csemadok Kassai Városi Választmányja és a Szlovák Nemzeti Múzeum-Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma szervezésében, a Petőfi Irodalmi Múzeum szakmai segítségével jött létre és válik állandó részévé a Márai-háznak, amelyet a magyar kormány mintegy 170 millió forintos támogatásával vásároltak meg. A Márai-émlékiállítás bemutatja Kassa történetét, az író ott töltött éveit időrendi sorrendben. Emellett fényképek, idézetek, felvételek szemléltetik Márai Sándor (1900-1989) további sikereit és az utána következő életszakaszát. A 220 négyzetméteres, hétszobás házban a család eredeti bútorai és tárgyai várják az érdeklődőket. Az átadással egybekötött

megnyitón részt vett Rudolf Schuster, Szlovákia volt köztársasági elnöke is. Az eseményen Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára kiemelte: Márai számára Kassa jelentette azt a varázslatos burkot, amelyet újra és újra felelevenített verseiben, naplóbejegyzéseiben. „Mint azt önmaga is bevallotta, rögeszméjévé vált ez a város” – fogalmazott, hozzátéve, hogy Kassa mindig is a „felvidék urbánus, kulturális vég-és fellegréje volt”. „Olyan esszenciája van itt a magyar történelemnek, ami mi is érzünk, lépten-nyomon találkozunk vele” – jegyezte meg. Az államtitkár kiemelte, hogy az emlékkiállítás megnyitásával egy régóta dédelgetett álom válhatott valóra, „Márai Sándor a mai napon hazatért a szülői házba, a magyar kormány kiemelten fontosnak tartotta, hogy megvalósulhasson ez a hazatérés”.

Vajdasági magyar kulturális elismeréseket adtak át

Mindig voltak olyan magyarok, akik éltették, formálták és alakították a kultúrát, és ezáltal az fenn tudott maradni, így továbbadható gyermekeinknek és unokáinknak - hangsúlyozta Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár Zentán, a magyar kultúra napjának délvidéki központi ünnepségén, amelyen elismeréseket adtak át a vajdasági magyar kulturális élet kiemelkedő személyiségeinek. „A kultúránk, magyarságunk megtartása ma is a helytállásunk kérdése. Sorsunk a mi kezünkben van. Megtanítjuk-e gyermekeinket a magyar szóra? Össze tudunk-e fogni iskoláink megtartásáért? Ragaszkodunk-e a ránk jellemző dallamainkhoz, hagyományainkhoz és ízeinkhez?” Mint rámutatott, hagyománnyá vált, hogy ezen az évfordulón a Kárpát-medencei magyar kulturális szervezetek képviselői összegyűlnek Zentán, hogy együtt vitassák meg a magyarság helyzetét, együtt gondolkozzanak a közös jövőről. „Ez a minden szempontból egyedülálló rendezvény üzen még valamit: magyar kultúra ma nincs, és soha nem is lesz minélkülünk” – hangsúlyozta. „Mi, magyarok jól tudjuk, mert a történelem viharos évszázadaiban megtanulhattuk, hogy a magyarság megmaradása nem magától értetődő, szükségszerű fejlemény, nem szerencse dolga, hanem vállalások és cselekedetek eredménye” - mondta Potápi Árpád János.

Pásztor: A magyar kormány támogatja a vajdasági magyar projektek folytatását

A megkezdett öt nagy vajdasági magyar beruházás további finanszírozásáról döntött szerdán Magyarország kormánya, jelentette be csütörtöki szabadkai sajtótájékoztatóján Pásztor István. „Több hónapos előkészületek után szerdán Magyarország Kormánya meghozta a döntéseket, amelyek alapján a megkezdett beruházásokat be tudjuk fejezni, s az igényelt források gyakorlatilag a mai naptól a rendelkezésünkre állnak. Befejeződhet

Szabadkán a Szent Teréz Székesegyház 2015-ben indult felújítása, amihez 250 millió forintos pluszforrást biztosítanak. Reményeim szerint ennek köszönhetően az idei évben befejeződhet ennek a mindannyiunk számára fontos ingatlanak a felújítása”. Pásztor István elmondta, hogy hasonlóan fontos projekt a nagybecskereki zárda épületének a rekonstrukciója is, amely ugyancsak folytatódhat. A harmadik jelentős program, amiről beszélt, az a Pannónia Alapítvány támogatása. „Az összeg 260 millió forint, ez a megkezdett beruházásnak a teljes körű lezárását fogja jelenteni. A hiányzó felszerelést biztosítják majd, hogy a Pannon RTV ki tudja szolgálni a magyar közösséget. A média területére vonatkozik a negyedik jelentős beruházás is. A Magyar Szó Lapkiadó Vállalatban ezelőtt másfél éve indult el egy jelentős beruházás. Ennek a befejezéséhez még 100 millió forintra volt szükség és ennek az összegnek a biztosítása a tegnapi nap folyamán megtörtént”. Az ötödik fontos beruházás szintén Szabadkán történik, ez az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara épületének teljes körű rekonstrukciója.

Potápi: 6500 családot és 10 ezer gyermeket ért el a külhoni magyar családok éve program

A külhoni magyar családok éve programjain keresztül körülbelül 6500 családot és 10 ezer gyermeket ért el a nemzetpolitikai államtitkárság - közölte Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár a Kárpát-medencei Kulturális Fórumon pénteken Zentán. A politikus az előző évek nemzetpolitikájának eredményeit összegezte a vajdasági városban, és szólt néhány szót az idei esztendőre tervezett programokról is. Potápi Árpád János emlékeztetett arra, hogy száz éve egymástól elválasztva él a magyarság, de a száma a világon még mindig 15 millióra tehető, és a nemzetpolitikát közösen alkotják a Kárpát-medencében és a diaszpórában élők. Felhívta a figyelmet arra, hogy a 2018-2022-es kormányzati időszakban a célkitűzések között a legfontosabb helyen az identitás erősítés, a családok támogatása és a gazdaságfejlesztés szerepel. "Ennek a háromnak köszönhető, hogy gyarapodó magyar közösségekről beszélhetünk majd a Kárpát-medencében" - fogalmazott az államtitkár. Rámutatott, hogy fontos a külhoni magyar intézményrendszer fenntartása, és ehhez kapcsolódóan felhívta a figyelmet arra, hogy az elmúlt években körülbelül ötezer külhoni magyar intézményt támogatott a kormány. A kulturális eseményeken és intézményeken kívül a Vajdaságban támogatott projektek között megemlítette a Pannon Médiaház kiépítését, valamint a szabadkai zsinagóga felújítását.

Kiállítás nyílt a Kárpát-medencében megújuló műemlékekről Ungváron

A Teleki László Alapítvány közreműködésével az elmúlt három évben a határon túl végzett műemlékfelújításokat bemutató vándorkiállítás nyílt „Ideje az építésnek – Megújuló műemlékek a Kárpát-medencében” címmel Ungváron. A megnyitón Grezsa István miniszteri biztos hangsúlyozta: „a műemlékfelújításokról szóló kiállítás tematikájában fontos szerepe van az időnek, ráadásul nekünk, magyaroknak a 21. században saját időszámításunk is van, hiszen az elmúlt száz esztendő folyamatos veszteségekről szól, így valóban eljött az ideje, hogy újra építkezzünk”. Hozzátette: a kiállítás címében szereplő Kárpát-medence jelzi, hogy fontos kérdés a tér, hiszen „nekünk, magyaroknak az egész Kárpát-medence az otthonunk, s Ungváron vagy Pozsonyban sokkal jobban otthon érezzük magunkat, mint Párizsban vagy Londonban”. A kormánybiztos rámutatott arra, hogy az építészeti hagyomány legalább olyan fontos, mint az anyanyelv vagy a zene, ezért van nagy jelentősége annak, hogy a magyar kormány által 2015-ben elindított Rómer Flóris Terv keretében sikerül templomi freskókat, falusi templomokat vagy emblemikus épületeket megmenteni a jövőnek. Amikor ragaszkodunk egy-egy épület korhű megőrzéséhez, akkor nem a múltat, hanem a jövőt tartjuk szem előtt – fogalmazott, megjegyezve, hogy ebben az értelemben a vándorkiállítás sem a múlttól, hanem a jövőről szól. Kiemelte, hogy a felújított műemlékek a Kárpát-medencében a magyarokkal együtt lakó népekkel közös értékek is.

A horvátországi magyar iskolák diákjai együtt szavalták nemzeti himnuszunkat

A fiatalok viszik tovább kultúránkat mottóval rendezte meg a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége a magyar általános iskolákkal közös, magyar kultúra napi ünnepi műsorát, amelyben e tanintézmények felső tagozatos diákjai működtek közre. A közös versmondás mozgalmához, a Kárpát-medencei szintű Együtt szaval a nemzet programhoz csatlakozva pedig közösen elszavalták nemzeti himnuszunkat. Jankovics Róbert, a HMDK elnöke ünnepi köszöntőjében arra szólított föl, hogy legyünk büszkék magyarságunkra. Nemzeti himnuszunkról többek között azt mondta, nemzetmegtartó erővel bír, amely összeköt bennünket a Kárpát-medencében és a világ különböző részein élő magyarokkal. Ez a nap, mint mondta, akkor válik igazi ünneppé, ha számvetést is készítünk, hogy ápoljuk és őrizzük-e anyanyelvünket, hogy továbbadjuk-e hagyományainkat gyerekeinknek, és hogy neveljük-e őket a nyelv, a kultúra iránti szeretetre, mert a kultúra nemcsak tudást és műveltséget hordoz, hanem erkölcsöt is. A magyar iskolaválasztás, az

anyanyelven tanulás fontosságát emelte ki Andócsi János, az eszéki magyar iskolaközpont igazgatója a reformkorról tartott előadása előtt.

Szilágyi Péter: az anyaország támogatja a diaszpóra- és a szórványmagyarság közötti kapcsolatok erősítését

Az anyaország támogatja a diaszpóra- és a szórványmagyarság közötti kapcsolatok erősítését – hangsúlyozta Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztos az MTI-nek telefonon adott interjújában szombaton. A miniszteri biztos a minneapoliszi magyarságnál tett kétnapos látogatást. Minnesota államban mintegy 14 ezer magyar él, legnagyobb szervezetük Minneapolisban van. Szilágyi Péter látogatást tett a North Memorial Kórházban és a magyar iskolában, valamint részt vett a magyar állampolgársági eskütételben. Az MTI-nek elmondta: a North Memorial Kórházban egy nonprofit szervezet egészségügyi és orvosi eszközöket gyűjt, amelyeket a Kárpát-medencei szórványban élő magyar közösségekhez juttat el. „A kezdeményezés nagyszerű példája a világ különböző pontjain, diaszpórában és szórványban élő magyarság összefogásának, akik az óriási távolságok ellenére az élet minden területén próbálják segíteni egymást” – fogalmazott Szilágyi Péter. Hozzátette: a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága örömmel állt a kezdeményezés mellé és nyújtott anyagi támogatást. A miniszteri biztos a magyar kormány diaszpóra-politikájáról tartott előadásában felidézte: 2010 jelképes dátum az anyaország és a diaszpóra közötti kapcsolatok számára, hiszen Magyarország ekkor mondta ki, hogy a diaszpórában élők egyenrangú tagjai a magyar nemzetnek, és megilleti őket a magyar állampolgárság.

